

#VolemAcollir

*Document de demandes a les administracions per
garantir els drets de les persones refugiades i
migrants*

Parlar d'acollida és parlar de drets. En virtut del dret internacional humanitari, les autoritats tenen l'obligació de protegir les persones que fugen dels conflictes, violència, fam o violacions. Acollir amb dignitat implica el reconeixement com a ciutadania de ple dret, és a dir, amb accés a la sanitat, a l'educació, a la feina i a una situació regular. Dret a migrar, a moure's lliurement i a residir on s'esculli. Així doncs, la defensa per tal de garantir els seus drets és també la nostra. Les retallades sempre comencen pels més febles. És per això que no es tracta d'un ells i d'un nosaltres, es tracta de tots; la lluita per a la garantia d'aquests drets és de tothom.

1. DRET A MIGRAR I A L'ASIL

Prenent com a referència el marc normatiu internacional i amb l'objectiu de garantir el dret a l'asil, recollit a l'article 14 de la Declaració Universal dels Drets Humans, els governs municipals, autonòmic i estatal poden dur a terme polítiques concretes en el marc de les seves competències.

Àmbit administració local

- 1.1. Oferir realment el servei d'acollida a través de les Oficines d'Atenció al Ciutadà i/o de les entitats que treballen amb persones immigrants i sol·licitants de Protecció Internacional, independentment de si estan incloses en un Programa Estatal (per als casos de persones sol·licitants de protecció internacional).
- 1.2. Abstenir-se d'establir requisits d'empadronament o facilitar l'empadronament sense domicili fix, garantint l'accés als serveis bàsics, especialment els subministraments d'aigua i d'energia. Aquest tipus de requisits poden impedir l'accés als serveis bàsics per part de les persones migrants en situació irregular i dels sol·licitants de protecció internacional, que viuen a Catalunya, els primers mesos fins a la formalització de la seva sol·licitud.
- 1.3. Redactar i publicar un protocol d'accés a l'empadronament sense domicili fix a tot el territori. En l'actualitat, la disparitat de criteris i l'opacitat del procés obstaculitzen un dret de la ciutadania, establert a la Resolució de 30 de gener de 2015, de la Presidència de l'Institut Nacional d'Estadística i de la Direcció General de Coordinació de Competències amb les Comunitats Autònomes i les Entitats Locals, sobre instruccions tècniques als Ajuntaments sobre la gestió del padró municipal.
- 1.4. Establir una targeta única identificativa per a totes les persones que doni accés a tots els serveis, des del dret a vot fins a l'accés universal a tots els serveis de salut.
- 1.5. Actualitzar o elaborar, en el cas que no n'hi hagi, els plans d'acollida municipals o comarcals per a incorporar-hi l'asil.
- 1.6. Definir quin suport (serveis i infraestructures) poden oferir els municipis per acollir les persones sol·licitants, així com per donar resposta a situacions d'emergència social de persones que es troben en una situació d'irregularitat o que queden fora de programes oficials de protecció internacional per diferents criteris però que estan en situació de vulnerabilitat.
- 1.7. Elaborar i aplicar plans de formació en matèries de protecció internacional i de drets humans, el contingut dels programes d'atenció a persones migrants i sol·licitants de refugi i el procediment per accedir-hi per a personal treballador que pot tenir contacte amb possibles demandants d'asil i/o persones migrants

en situació de vulnerabilitat, facilitant d'aquesta manera la detecció i l'assistència d'aquestes (serveis socials, policia local, Oficines d'Atenció Ciutadana, àmbit educatiu, etc.), com ja s'està fent en alguns municipis de Catalunya.

- 1.8. Treballar en la sensibilització de la població del municipi sobre la realitat de les persones refugiades i migrants. En aquest sentit, cal reforçar les actuacions en espais educatius com poden ser centres educatius, centres cívics, biblioteques, casals, o festes locals.
- 1.9. Eliminar les taxes municipals per a la redacció dels informes d'arrelament.

Àmbit autonòmic

- 1.10. Una moció no de llei del Parlament de Catalunya instant al Consell de Ministres espanyol perquè activi el Reial Decret 1325/2003, de 24 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament sobre Règim de Proercció Temporal en cas d'afluència massiva de persones desplaçades.
- 1.11. Instar el govern de l'Estat les dues decisions de compliment obligat segons l'article 288 TFUE, referents a l'acord de reubicació de 160.000 persones sol·licitants d'asil (Decisió (UE) 2015/1523 i Decisió (UE) 2015/1521), la primera de les quals vencia el setembre de 2017.
- 1.12. Presentar una resolució al Parlament de Catalunya favorable a l'establiment d'un corredor humanitari, i que aquest estigui finançat pel govern català.
- 1.13. Instar el govern de l'Estat a l'aprovació de les peticions d'acollida a partir de la via de l'admissió humanitària. Aquesta opció permet als estats membres admetre grups de població vulnerables entre les persones refugiades a tercers països, amb la finalitat de proporcionar una protecció per raons humanitàries.
- 1.14. Aprovar el Parlament de Catalunya una declaració oficial de posicionament en relació a la necessitat d'establir vies legals i segures per a persones que es veuen obligades a fugir dels seus països.
- 1.15. Establir una comunicació regular entre els diferents nivells de l'administració responsables dels diferents àmbits que afecten a les persones refugiades i migrants; i augmentar el suport a les entitats especialitzades en atenció a aquestes persones.
- 1.16. Definir quin suport, quins serveis i quines infraestructures pot oferir la Generalitat per acollir les persones sol·licitants de protecció internacional, així com per donar resposta a situacions d'emergència social de persones que es troben en una situació d'irregularitat o que queden fora de programes oficials de protecció internacional per diferents criteris però que estan en situació de vulnerabilitat.
- 1.17. Dur a terme campanyes d'informació a la població en general perquè coneguin la realitat i les necessitats de les persones refugiades i sol·licitants d'asil.
- 1.18. Oferir eficaçment el servei d'acollida a través de les Oficines d'Atenció al Ciutadà i/o de les entitats que treballen amb persones immigrants i sol·licitants de Protecció Internacional, independentment de si estan incloses en un Programa Estatal, per als casos de persones sol·licitants de protecció internacional.
- 1.19. Elaborar i aplicar plans de formació en matèries de protecció internacional, drets humans, el contingut dels programes d'atenció a persones migrants i sol·licitants de refugi i el procediment per accedir-hi, per a personal treballador que pot tenir contacte amb possibles demandants d'asil i/o persones migrants

en situació de vulnerabilitat, facilitant d'aquesta manera la detecció i l'assistència (serveis socials, policia local, Oficines d'Atenció Ciutadana, àmbit educatiu, etc.).

Àmbit estatal

- 1.20. Aplicar la Disposició Addicional Primera de la Llei d'Asil, que, en relació al reassentament, disposa: "El marc de protecció previst (...) serà d'aplicació a les persones acollides a Espanya en virtut de programes de reassentament elaborats pel govern, en col·laboració amb l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (ACNUR), i en el seu cas, altres organitzacions internacionals rellevants. El Consell de Ministres, a proposta dels ministres d'Interior i de Treball i Immigració, escoltada la Comissió Interministerial d'Asil i Refugi, acordarà anualment el nombre de persones que podran ser objecte de reassentament a Espanya en virtut d'aquests programes. Els refugiats reassentats a Espanya tindran el mateix estatut que els refugiats reconeguts en virtut de les disposicions d'aquesta Llei".
- 1.21. Instar la Unió Europea a activar la Directiva 2001/55 de "Protecció temporal en cas d'afluència massiva de persones desplaçades".
- 1.22. Redactar i publicar amb caràcter d'urgència el reglament de desenvolupament de la Llei 12/2009 d'Asil i de la Protecció Subsidiària. L'anterior reglament és de l'any 1995, i no és aplicable en determinades situacions previstes a la llei, que es va publicar dotze anys després.
- 1.23. Complir el compromís de reubicació de les 16.231 persones refugiades a què es va comprometre el setembre de 2015 i que s'ha de dur a terme abans del setembre del 2017.
- 1.24. Complir el compromís de reassentament de les 1.449 persones refugiades a què es va comprometre al juliol de 2015 i que s'ha de dur a terme abans del juliol del 2017.
- 1.25. Agilitar els processos de sol·licitud de protecció internacional.
- 1.26. Derogar la Llei d'Estrangeria, i instar els partits polítics amb representació a les Corts Espanyoles a treballar en aquest sentit.
- 1.27. Facilitar l'accés a la nacionalitat, i reconèixer l'estatus de ciutadania independentment de la nacionalitat.
- 1.28. Tancar els Centres d'Internament per a Estrangers (CIE) i, com a mesura immediata que no requereix cap canvi legislatiu, activar sense dilació les mesures alternatives a l'internament en un CIE que la pròpia Llei d'Estrangeria contempla i que no s'apliquen en cap cas.
- 1.29. Derogar la Llei de Seguretat Ciutadana, que, entre altres aspectes, permet les devolucions en calent, pràctica utilitzada de forma constant a la frontera sud espanyola amb el Marroc.

2. DRETS A LA SALUT I A L'HABITATGE

Un habitatge digne i l'accés a la sanitat universal són els drets més elementals: salut com aquella manera de viure autònoma, solidària i joiosa; habitatge com a dret de tota persona a disposar d'un espai on trobar refugi i poder accedir a una llar i a una comunitat segures.

2.1. Dret a la salut/sanitat

Procurar una societat saludable implica garantir el dret a la salut per a totes les persones sense exclusions i un model d'atenció sanitària públic, de cobertura universal, equitatiu, gratuït, a càrrec dels pressupostos generals, i finançat per impostos progressius suficients per cobrir les necessitats de tota la població, amb un finançament públic. Totes les legislacions, de tots els nivells administratius i polítics, recullen aquest dret per a totes les persones, com a dret humà inexcusable. Les etiologies que generen les patologies, siguin microbianes o d'altra naturalesa, no atenen a hipotètiques fronteres de persona a persona ni a l'existència, o no, de papers o acreditacions.

Àmbit de l'administració local

- 2.1.1. Promoure campanyes informatives sobre el dret a la salut adreçades a les persones i col·lectius d'especial vulnerabilitat perquè coneguin i puguin exigir els seus drets.

Àmbit autonòmic

La Generalitat de Catalunya té competències compartides en matèria de sanitat. El Parlament de Catalunya tramita ara una Llei d'Accés Universal a la Sanitat, que cal que s'aprovi amb urgència i que pot donar solució a la situació d'exclusió del dret a la sanitat de les persones estrangeres.

- 2.1.2. Procurar que el reglament que desenvolupa la llei tingui en consideració les aportacions de les entitats que treballen en l'àmbit sanitari i contra l'exclusió que s'ha produït en aquests últims anys.
- 2.1.3. Fer que el padró no sigui un requisit indispensable per a l'accés al sistema sanitari públic.
- 2.1.4. Posar fi a l'exclusió sanitària de les persones migrants i sol·licitants de protecció internacional, i facilitar l'atenció sanitària amb cobertura general des de la seva arribada sense cap altre requisit que la manifestació d'iniciar el procés, sense cap tipus de període de carència i mentre duri el tràmit o gestió administrativa o reglamentista. No és tolerable una espera burocràtica mentre la malaltia i la necessitat avancen cap a l'empitjorament de l'estat de salut i fins i tot la mort. Per això, i mentre es resol positivament la tramitació d'acreditació i emissió de la corresponent targeta d'assistència sanitària, estendre una acreditació personalitzada en forma de targeta d'assistència sanitària provisional o en tràmit, que es confeccioni immediatament en qualsevol terminal del Sistema Públic de Salut: CAP, CUAP, hospitals de la xarxa pública, oficines o finestretes vinculades al Departament de Salut, a l'ICS o al CatSalut.
- 2.1.5. Assegurar el reconeixement del dret a l'assistència sanitària amb càrrec a fons públics, a través del Servei Català de la Salut, a les persones que no tinguin la condició d'assegurades o beneficiàries del Sistema Nacional de Salut, així com el document acreditatiu d'aquest dret. En aquest procediment, sense perjudici

de l'obligació de dictar la resolució expressa pertinent, les persones interessades poden entendre que la seva sol·licitud ha estat estimada per silenci administratiu.

- 2.1.6. Promoure campanyes informatives sobre el dret a la salut adreçades a les persones i col·lectius d'especial vulnerabilitat perquè coneguin i puguin exigir els seus drets.
- 2.1.7. Assegurar la formació del personal administratiu i sanitari sobre els drets que dóna la futura Llei d'Universalització de l'Atenció Sanitària, molts ja inclosos en la Instrucció 8/15, amb l'objectiu de garantir-ne l'aplicació correcta.
- 2.1.8. Assegurar l'atenció sanitària plena i gratuïta per a totes les persones refugiades i migrants. L'atenció només serà completa si abasta tots els nivells d'assistència i no negant el que es considera "contínuum assistencial", és a dir, garantint la integritat i integralitat del procés de cura o sanació. Eliminar els diferents nivells de cobertura, que estableixen diferències entre l'atenció d'urgència, l'atenció mèdica especialitzada i el tractament hospitalari. Tots aquests tractaments serien de cobertura gratuïta, a càrrec dels pressupostos generals, i universal. Posar fi a la pràctica actual de facturació de serveis independentment dels ingressos.
- 2.1.9. Estendre i adaptar l'assistència mèdica i psicològica per atendre les situacions de patiment psicològic i mental de les persones migrants i sol·licitants de protecció internacional, tant si han tingut lloc en territori nacional com a l'estranger, així com aquelles que han estat víctimes de tortura, abús sexual, tràfic de persones o algun altre tipus de violència.

Àmbit estatal

El Real Decret-Llei 16/2012 de Sostenibilitat del Sistema Sanitari Públic, que modifica el Real Decret 240/2007, i l'article 12 de la Llei Orgànica 2/2009 de Drets i Llibertats dels Estrangers a Espanya, impulsaven una reforma sanitària que afavoria l'exclusió del sistema sanitari públic de milers de persones. Aquest desenvolupament normatiu estatal, establia que l'accés al dret a la sanitat per a les persones estrangeres anava solament vinculat a l'empadronament. Suposava un atac directe a la universalitat de la sanitat pública a Espanya. Per això, cal:

- 2.1.10. Derogar el Reial Decret-Llei 16/2012, de 20 d'abril, de mesures urgents per garantir la sostenibilitat del Sistema Nacional de Salut i suspensió definitiva de l'execució.
- 2.1.11. Aprovar i impulsar iniciatives legislatives i normatives que garanteixin el dret a la sanitat pública per a totes les persones amb independència del seu origen i condició, acompanyades del desenvolupament executiu i dotades amb el corresponent finançament amb fons públics.

2.2. Dret a l'habitatge

El dret a un habitatge digne sense cap tipus de discriminació —cosa que inclou la protecció contra el desallotjament— implica no només el dret de tota persona a disposar de quatre parets i un sostre on trobar refugi, sinó que implica també accedir a una llar i a una comunitat segures on viure en pau, amb dignitat i salut física i mental.

Àmbit de l'administració local

Els governs locals, com a administracions més pròximes a la ciutadania, són els primers destinataris de les demandes i necessitats dels ciutadans en relació, entre d'altres, al dret a l'habitatge. En aquest sentit, els consistoris municipals s'haurien de comprometre a:

- 2.1.12. Prioritzar el dret a viure en família així com l'interès superior del menor en les renovacions d'autoritzacions de residència per reagrupament familiar. L'aplicació per part dels governs locals de la normativa catalana d'habitatge porta a la discriminació en l'exercici del dret a viure en família de la ciutadania estrangera; a situacions d'irregularitat sobrevinguda (les famílies es queden en situació d'irregularitat) a causa de la interpretació estricta; a vulnerar el principi d'igualtat pels requisits establerts en altres comunitats autònomes. La normativa d'estrangeria recull només que l'habitatge ha de ser adequat, sense cap referència al fet que els criteris es basin només en la normativa d'habitatge. Aquesta situació fa possible una flexibilització en els processos de renovació de l'autorització de residència per reagrupament familiar.
- 2.1.13. Disposar solucions d'habitatge duradores en el temps, per a tots els tipus de famílies, tant les que tenen fills com les que no. Les autoritats han de garantir habitatge social públic assequible que satisfaci les necessitats de totes les persones en situació d'extrema vulnerabilitat.
- 2.1.14. Establir ajuts econòmics i avals públics per a totes les persones, també per a les persones refugiades, que garanteixin el dret a l'habitatge, un cop completada la primera fase del pla estatal d'acollida.
- 2.1.15. Convertir la major part del parc públic d'habitatge de propietat i del parc privat municipal sense sortida comercial en habitatge de lloguer social.
- 2.1.16. Aturar tots els desallotjaments, especialment quan no hi hagi la garantia d'un habitatge alternatiu.
- 2.1.17. Destinar més pressupost de la corporació local als ajuts al lloguer per a les famílies.
- 2.1.18. Establir un sistema fiscal incentivador de totes les fórmules de promoció o de posada a disposició d'habitatges del municipi en els diversos règims: lloguer, lloguer cooperatiu, propietat compartida, adquisició intermèdia, propietat temporal.

- 2.1.19. Activar la demanda de serveis i projectes relacionats amb models d'habitatge alternatiu a nivell local.
- 2.1.20. Fomentar la transformació personal i social, mitjançant la participació de les persones i entitats en l'activació de patrimoni en desús, gestionant, difonent i dissenyant nous models d'accés a l'habitatge, per tal que sigui assequible, sense ànim de lucre i permanent en el temps.
- 2.1.21. Posar en valor com l'accés a un habitatge digne representa una millora en la qualitat de vida de les persones i, per tant, l'arquitectura és una eina de transformació social i ha de tenir un paper actiu en la solució de la greu problemàtica d'accés a l'habitatge a les ciutats, viles i pobles.
- 2.1.22. Consolidar el sector de serveis i de projectes d'habitatge.
- 2.1.23. Promoure les ciutats diverses i aturar la gentrificació i la segregació per barris per motius econòmics, fomentant així la inclusió social de les persones migrants i sol·licitants de protecció internacional.
- 2.1.24. Fer tasques de sensibilització i conscienciació:
  - Conscienciar la ciutadania sobre la problemàtica de l'habitatge i la gran quantitat d'habitatges buits: difondre la contradicció de la societat davant la problemàtica de l'accés a l'habitatge i la desocupació d'una gran quantitat d'habitatges, amb la degradació conseqüent dels barris.
  - Formar en tècniques d'activació de patrimoni en desús, oferir eines i coneixements a les persones perquè puguin detectar el patrimoni en desús, compartir-ne la informació i engegar projectes d'habitatge alternatiu.
  - Establir un espai de treball i reflexió entre tècnics lligats al món de l'arquitectura i la construcció o la promoció d'habitatge per generar estratègies, metodologia, criteris d'actuació que facilitin una millor arquitectura al servei de la societat.

Àmbit autonòmic

La Generalitat de Catalunya té competència exclusiva, establerta a l'article 137 de l'Estatut d'Autonomia, sobre ordenació del territori i del litoral, urbanisme i habitatge. Un país acollidor és aquell que garanteix l'accés a l'habitatge a totes les persones.

- 2.1.25. Prioritzar el dret a viure en família així com l'interès superior del menor en les renovacions d'autoritzacions de residència per reagrupament familiar. L'aplicació per part de la Generalitat de la normativa catalana d'habitatge porta a la discriminació en l'exercici del dret a viure en família de la ciutadania estrangera; a situacions d'irregularitat sobrevinguda (les famílies es queden en situació d'irregularitat) a causa de la seva estricta interpretació; vulnerar el principi d'igualtat pels requisits establerts en altres comunitats autònomes. La normativa d'estrangeria recull només que l'habitatge ha de ser adequat, sense

cap referència al fet que els criteris es basin només en la normativa d'habitatge. Aquesta situació fa possible una flexibilització en els processos de renovació de l'autorització de residència per reagrupament familiar.

- 2.1.26. Convertir els pisos buits en habitatges de lloguer social.
- 2.1.27. Destinar més pressupost de la Generalitat als ajuts al lloguer per a les famílies.
- 2.1.28. Sancionar les agències de lloguer que tenen criteris racistes a l'hora d'oferir contractes, pràctica molt habitual.
- 2.1.29. Donar suport i promoure el lloguer cooperatiu i fomentar altres tipus de tinença, com la propietat compartida, l'adquisició per tinença intermèdia i la propietat temporal.
- 2.1.30. Redactar i aprovar una llei per controlar els preus del lloguer privat.
- 2.1.31. Establir un sistema fiscal incentivador de totes les fórmules de promoció o de posada a disposició d'habitatges de la Generalitat en els diversos règims: lloguer, lloguer cooperatiu, propietat compartida, adquisició intermèdia, propietat temporal.
- 2.1.32. Activar la demanda de serveis i projectes relacionats amb models d'habitatge alternatiu a nivell català.
- 2.1.33. Eliminar el requisit de determinades condicions de l'habitatge per al reagrupament familiar, fixar ajuts econòmics i avals públics per a les famílies que tinguin necessitat d'ampliar els seus habitatges en el procés de reagrupament.
- 2.1.34. Crear allotjaments dignes amb llibertat de moviment i respecte a la privacitat de les persones refugiades, respectant el lloc que escullin per al seu assentament.
- 2.1.35. Disposar solucions d'habitatge duradores en el temps, per a tots els tipus de famílies, tant les que tenen fills com les que no. Les autoritats han de garantir habitatge social públic assequible que satisfaci les necessitats de totes les persones en situació d'extrema vulnerabilitat.
- 2.1.36. Establir ajuts econòmics i avals públics per a totes les persones, també per a les persones refugiades, que garanteixin el dret a l'habitatge, un cop completada la primera fase del pla estatal d'acollida.

3. DRET A L'EDUCACIÓ I AL TREBALL

El treball i l'educació són els mitjans que més faciliten la inclusió i el desenvolupament personal i comunitari.

3.1 Dret a l'educació

Els centres educatius necessiten un reforç per poder atendre amb garanties l'alumnat migrant o refugiat, afavorint-ne la inclusió a la societat. Cal una atenció personalitzada i, per això, fan falta més recursos, tant humans com econòmics. Per tant, exigim:

Àmbit autonòmic

- 3.1.1. Mantenir la matrícula viva, que permet la inscripció de l'alumnat a mig curs, acompanyant-la d'una plantilla també viva, que sigui capaç d'ampliar-se quan se'n detecti la necessitat.
- 3.1.2. Disposar d'una borsa de plantilla estable, no del treball intermitent i precari de les actuals borses de personal substitut.
- 3.1.3. Dotar de personal els centres educatius per fer un treball específic per a l'atenció amb els mitjans necessaris, per garantir-los una atenció psicològica completa, un acompanyament en el procés de dol, etc.
- 3.1.4. Retirar els requisits de coneixement de l'idioma per a l'obtenció dels informes d'arrelament o integració social i establir dins de l'educació pública les dotacions necessàries per tal que les persones migrants i refugiades puguin accedir al coneixement de l'idioma. L'accés al coneixement del català i el castellà no pot ser una barrera a la integració social sinó un dret de cada persona, i ha de permetre continuar amb els estudis obligatoris i post-obligatoris.
- 3.1.5. No restringir en cap cas l'educació més enllà de l'escolarització obligatòria per l'absència de permisos de residència i treball.
- 3.1.6. Impulsar la matrícula única per districtes o municipis, per afavorir la interculturalitat.
- 3.1.7. Augmentar la partida pressupostària de recursos formatius per a persones sol·licitants d'asil i persones migrants que, per la seva situació d'irregularitat, no poden accedir a recursos formatius reglats.
- 3.1.8. Garantir l'oferta de formació gratuïta a les escoles d'adults públiques:
  - Augmentar les places, la flexibilitat i l'adaptació horària de les escoles d'adults, destinant-hi més recursos econòmics i personal, per tal que s'adaptin a la realitat laboral de les persones usuàries, que molt sovint els fa impossible la utilització d'aquest recurs.
  - Reconèixer el bagatge educatiu (cursos, titulacions...) aportat per les persones sol·licitants.
  - Oferir programes integrals que contemplin la formació bàsica per a persones joves i adultes.
- 3.1.9 Transmetre missatges als mitjans de comunicació, a la publicitat institucional i, en general, a l'espai públic, encaminats a normalitzar el fet migratori, i a

possibilitar la inclusió de totes les persones a la dinàmica social del país. Instar la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) a treballar per la visibilització de la població migrant o refugiada i a facilitar-ne la inclusió social.

3.1.10 Facilitar i agilitzar l'homologació de títols, d'acord amb les competències de la Generalitat.

3.2 Dret al treball

Les persones treballadores migrants tenen, segons l'Organització Internacional del Treball, dret a no ser discriminades, dret a un treball estable, dret a un salari suficient i dret a unes condicions de treball satisfactòries. Segons la legislació laboral espanyola, s'apliquen els mateixos drets, l'estatut dels treballadors i els convenis, a les persones autòctones i a les migrants. Per tant, no hi poden haver contractes especials per a les persones refugiades o migrants, que també tenen dret a accedir al mercat laboral, a rebre formació contínua, i a la promoció i la igualtat d'oportunitats.

Àmbit autonòmic

- 3.2.1 Aplicar la normativa laboral per igual a tota la ciutadania per tal d'afavorir uns entorns laborals diversos i la igualtat d'oportunitats a les persones refugiades i migrants, així com establir mesures sancionadores per a les empreses que facin discriminació per raó d'origen, orientació sexual o altres tipus de discriminacions.
- 3.2.2 Eradicar el racisme salarial, i aconseguir que els salaris de les persones refugiades i migrants siguin els mateixos que la resta.
- 3.2.3 Fer inspeccions de treball regulars i evitar casos d'explotació laboral.
- 3.2.4 Reconèixer l'experiència laboral i professional
- 3.2.5 Facilitar i agilitzar l'homologació de títols, d'acord amb les competències de la Generalitat.
- 3.2.6 Despenalitzar la venda ambulat i la recollida de béns abandonats per al reciclatge.
- 3.2.7 Permetre el lliure accés de la inspecció de treball a la llar familiar quan sigui el lloc de treball d'una persona treballadora de la llar i durant la jornada laboral.
- 3.2.8 Instar el Servei d'Ocupació de Catalunya a oferir una formació ocupacional ajustada a les demanes del mercat laboral i a les necessitats de capacitació de les persones.
- 3.2.9 Eliminar qualsevol limitació legal o efectiva de contractar persones de nacionalitat estrangera en tots els nivells de l'administració pública.

Àmbit estatal

- 3.2.10 Atorgar el permís de treball, independentment de l'obtenció o no d'un contracte laboral, a totes les persones refugiades des del moment en què obtenen la targeta vermella que les acredita com a sol·licitants d'asil.
- 3.2.11 Atorgar el permís de treball a les persones reagrupades en procés de reagrupament familiar.
- 3.2.12 Eliminar qualsevol limitació legal o efectiva de contractar persones de nacionalitat estrangera en tots els nivells de l'administració pública.
- 3.2.13 Eliminar l'obligatorietat d'una determinada cotització per obtenir l'autorització de residència i treball. En l'actualitat, cal haver cotitzat sis mesos a la Seguretat Social per obtenir una autorització de treball i residència d'un any, i dotze mesos, per a una de dos anys; això deshumanitza la persona, perquè se la visualitza només com una força de treball.
- 3.2.14 Eliminar l'excessiva burocratització de l'accés al treball i a la residència.
- 3.2.15 Exigir l'obligatorietat del contracte escrit, el cobrament íntegre en diners, l'existència d'un salari i una jornada regulada per la negociació col·lectiva i la pertinença a un règim únic de la Seguretat Social, amb els mateixos drets i obligacions que la resta de persones treballadores, del col·lectiu de treball a la llar familiar i la cura de persones dependents.
- 3.2.16 Facilitar i agilitzar l'homologació de títols, d'acord amb les competències del govern espanyol, tant els acadèmics de tots els nivells com el permís de conduir.

4. DRETS DE LA INFÀNCIA I DE PROTECCIÓ DE MENORS

Es calcula que cinquanta milions d'infants estan en moviment arreu del món. Alguns fugen de la violència, la guerra, la pobresa i el canvi climàtic, i la gran majoria utilitza vies irregulars per desplaçar-se. Els que arriben a Europa provenen sovint del continent africà i abandonen la llar familiar de ben joves. En el trajecte, són víctimes d'abusos i maltractament, i alguns comencen a consumir tòxics, com el dissolvent, que els ajuden a passar el fred i la gana.

Els que aconsegueixen arribar a la península ibèrica, comencen un periple per diferents centres d'acollida. La Llei d'Estrangeria estableix que s'han de posar a disposició de la Fiscalia de Menors per determinar-ne l'edat. Si no arriben als 18 anys, la protecció del menor és competència exclusiva de la Generalitat i concretament, de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA), que, a vegades, n'ha fet "repatriacions" sense garanties de protecció. La Llei 14/2010 dels Drets i les Oportunitats en la Infància i l'Adolescència estableix que l'administració catalana té l'obligació de prestar l'atenció immediata que necessiti qualsevol infant o adolescent.

Àmbit autonòmic

- 4.1.1 Establir un programa de reubicació d'àmbit autonòmic, dins les quotes

compromeses per part de l'Estat Espanyol l'any 2015, que permeti l'atenció i integració social de menors no acompanyats sol·licitants d'asil.

- 4.1.2 Garantir la tutela i el respecte dels drets del menor, i en cas de dubte, obrir les investigacions pertinents, però emparant i tutelant sempre el menor durant tot el procés, fins que es demostrï el contrari, per evitar que es vulnerin drets fonamentals.
- 4.1.3 Respectar la jurisprudència del Tribunal Suprem: no considerar com a indocumentats els menors que presenten passaports legalment expedits pel seus països d'origen i no posar a disposició de la Fiscalia de Menors els infants sobre els quals no es dubta de la seva minoria d'edat. Davant el dubte de l'edat, no pot prevaldre una prova radiològica qüestionada. Si hi ha dubtes, cal que prevalguin els documents que aporta l'infant, alhora que cal tenir en compte la dificultat per accedir a certes documentacions.
- 4.1.4 Establir recursos i voluntat política reals per tal que el circuit legal garanteixi la inclusió dels menors a la societat un cop es compleixi la majoria d'edat, vetllant per la seva situació administrativa regular i llur inserció acadèmica, laboral, social, d'habitatge, etc.
- 4.1.5 Tenir en compte les recomanacions del Síndic, que s'ha posicionat en contra a determinades pràctiques de la DGAIA per vulnerar la seva obligació de tutela i de garantia dels drets dels menors.
- 4.1.6 Redimensionar els Centres Residencials d' Acció Educativa (CRAE) i adequar-los a les necessitats i característiques dels infants i joves.
- 4.1.7 Vetllar per la situació dels joves extutelats, garantir-los una formació adequada que els ajudi a trobar feina, i adjudicar-los el permís de residència i de treball, un cop complerts els 18 anys.
- 4.1.8 Treballar conjuntament la societat i les institucions per desestigmatitzar el col·lectiu de menors migrants o refugiats i generar recursos reals perquè entrin en contacte amb altres grups de joves o d'adults, vetllant per la inclusió social.
- 4.1.9 Atendre la polivictimització, establint-ne mesures de detecció, recursos per fer-hi front i atenció psicològica.
- 4.1.10 Posar fi als trasllats en cotxes policials amb agents uniformats.
- 4.1.11 Eliminar les interpretacions parcials i interessades sobre el procés i el temps de la regularització, oferint-los la documentació adequada i la regularització immediata amb caràcter retroactiu.
- 4.1.12 Garantir l'efectivitat de la tutela judicial.

- 4.1.13 Començar el procés de nacionalització automàtica quan faci dos anys que el menor estigui tutelat.
- 4.1.14 Dignificar el procés de majoria d'edat quan s'atorga l'emancipació del sistema de protecció institucional.
- 4.1.15 Instar el Parlament de Catalunya a aprovar immediatament el número de places per a Menors No Acompanyats (MENA) sol·licitants d'asil disponibles als municipis de Catalunya, actualment i en un futur proper, assegurant els recursos físics, tècnics, humans i econòmics perquè les places es facin efectives.
- 4.1.16 Instar el govern espanyol a crear un programa de reubicació de MENA des de Grècia i Itàlia, dins de les quotes de compromeses per al 2017.
- 4.1.17 Instar el govern espanyol a crear un programa de reassentament de MENA des de països tercers, dins de les quotes compromeses per al 2017.
- 4.1.18 Vetllar perquè els programes de reubicació i reassentament contemplin la figura de guarda provisional i l'accés a la sol·licitud d'asil amb la màxima brevetat possible.
- 4.1.19 Vetllar perquè els programes de reubicació i reassentament desenvolupin mesures de tutoria, a través de famílies d'acollida o de la mateixa administració pública, i de garantia jurídica per als MENA.
- 4.1.20 Incidir el Parlament de Catalunya davant de l'administració de l'Estat per facilitar un diàleg d'alt nivell entre estats del sud d'Europa (Itàlia, Grècia i Espanya) receptors de MENA per preveure mecanismes que garanteixin la reunificació familiar quan tinguin familiars en altres països europeus, i la recerca d'aquestes famílies en un pla d'acció global.

5. DRET A LA PARTICIPACIÓ PÚBLICA

El dret a la participació política en l'espai institucional, l'associacionisme i altres espais d'incidència i de decisió del territori, faciliten la intervenció i la interacció amb l'entorn social de les persones, i en tant inclou les persona com a rol actiu dins a la societat. A Catalunya, al voltant del 15% de la població no té dret a vot. Aquesta xifra puja fins al 30% o més en determinats municipis o barris, en els quals, a més, la participació electoral ja és baixa.

Ser terra d'acollida també vol dir garantir el dret a la participació pública universal, habilitant i considerant diferents vies d'interacció política de les persones dels nostres pobles i ciutats, al marge del seu lloc de procedència.

1) En general, crec que hi ha un enfocament erroni amb agrupar sota el títol de dret de participació pública (que també anomenau política), no entenc molt bé si us referiu estrictament a la participació política o a tots els drets, perquè en l'apartat competencial feu referència a d'altres, com el dret a la sanitat pública.

Àmbit de l'administració local

- 5.1 Facilitar i promoure l'associacionisme arrelat al territori com a via d'inclusió i d'incidència política més enllà del sistema electoral.
- 5.2 Informar del dret que tenen les persones empadronades a exercir els seu vot en eleccions municipals, d'acord amb els convenis de reciprocitat entre països.

Àmbit autonòmic

- 5.3 Vetllar perquè es compleixi el Pacte pels Drets Civils i Polítics de 1966 (Article 25) pel que fa al sufragi universal actiu i passiu a les eleccions al Parlament de Catalunya i a les locals dels municipis catalans. Instar el govern espanyol a reformar l'article 13.2 de la Constitució Espanyola per fer-ho possible.
- 5.4 Instar el Parlament de Catalunya perquè redacti lleis encaminades a garantir la igualtat de drets i d'oportunitats de totes les persones, independentment del seu origen, pel que fa a l'accés al mercat de treball i a la participació en els espais públics, incloent-hi els mitjans de comunicació. Vetllar perquè es compleixin les lleis que ja existeixen en aquest sentit.
- 5.5 Garantir la participació de les persones migrants i refugiades en totes les consultes i processos participatius que es convoquin.

Àmbit estatal

- 5.6 Garantir el dret a vot actiu i passiu, a elegir i ser elegit en el marc del dret a participar de la vida política de la societat, indissociable del conjunt de drets civils i polítics, tal com el defineix el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics de 1966, a l'article 25, que ha de ser aplicable a totes les persones residents en un Estat, independentment de la nacionalitat.
- 5.7 Eliminar l'obligació que tenen les persones de nacionalitat estrangera d'emplenar una declaració formal de manifestació de voluntat d'exercir el dret a vot a les eleccions municipals, per a aquelles que provenen de països amb convenis de reciprocitat amb l'Estat espanyol, perquè suposa una trava burocràtica a la participació democràtica, i a vegades també un obstacle econòmic, perquè se'ls exigeix el pagament d'una taxa.
- 5.8 Facilitar i unificar l'accés a la nacionalitat de les persones que la demanin.
- 5.9 Abolir totes les lleis i mesures discriminatòries contra la població que no té la nacionalitat espanyola, a més de la Llei d'Estrangeria.

6. CULTURA DE PAU I DE JUSTÍCIA GLOBAL

La cultura de pau i justícia global formen part de la base d'una societat acollidora. Cal que les institucions polítiques facilitin i promoguin accions per eradicar les causes

d'injustícia, violència estructural, guerra i vulneració dels Drets Humans que són l'arrel dels moviments forçats o no desitjats de població.

Àmbit de l'administració local

- 6.10 Apostar per la municipalització de serveis i per les energies renovables, per fer front a les grans corporacions energètiques que no prioritzen el respecte als Drets Humans ni la preservació del medi ambient, i que són causants dels moviments forçats.
- 6.11 Revisar les contractacions a empreses externes en base a un Codi Ètic de contractació que contempli el respecte als drets de les persones (contractacions, impacte socioeconòmic, impacte mediambiental, drets humans, inversions armamentístiques, etc.).
- 6.12 Crear Consells de Cooperació i Solidaritat i incloure'ls en els mecanismes de participació de cada municipi (ROM, reglament de participació, etc.).
- 6.13 Habilitar una regidoria específica vinculada als Drets de les Persones amb caràcter transversal de les polítiques municipals.

Àmbit autonòmic

- 6.14 Posar en funcionament i dotar de pressupost el Centre d'Estudi i Avaluació sobre els impactes de les empreses catalanes a l'exterior causants de desplaçaments forçosos de la població, tal com va aprovar el novembre del 2016 la Comissió d'Acció Exterior i Cooperació del Parlament de Catalunya. El Centre d'Estudi i Avaluació ha de tenir l'objectiu d'avaluar els impactes de les empreses catalanes amb inversions a l'exterior, així com vetllar pel compliment de la legislació vigent en l'àmbit dels drets humans per part de les empreses.
- 6.15 Substituir els contractes que tingui la Generalitat amb empreses i entitats bancàries que vulnerin els drets humans, així com amb aquelles que inverteixen en armament, per contractacions que respectin els drets de les persones i amb uns barems mínims d'impacte ambiental.
- 6.16 Evitar la presència de les forces policials i militars de les activitats dels centres educatius i en espais educatius i promocionals com el Saló de l'Ensenyament o el Saló de la Infància, com estableix la Moció 55/XI aprovada al Parlament de Catalunya.
- 6.17 Revisar els acords institucionals de la Generalitat amb països que vulneren els Drets Humans, reformulant els acords amb la finalitat única de resoldre les situacions de violència i discriminació.
- 6.18 Instar el govern espanyol a aturar l'acció de l'exèrcit en conflictes oberts al món.
- 6.19 Integrar en els programes per a tots els nivells de la formació obligatòria i

postobligatòria l'educació per la pau i la interculturalitat.

- 6.20 Donar suport a les campanyes globals per la pau i el desarmament, així com als processos multilaterals i diplomàtics que promoguin la seguretat humana, els drets humans, la justícia global i la cultura de pau.

Àmbit estatal

- 6.21 Posar fi a la situació de vulneració dels drets humans a frontera sud (Ceuta i Melilla) i destinar els recursos econòmics i polítics que actualment es destinen a prevenir la immigració i que vulneren els drets humans, a garantir precisament el compliment dels drets humans de les persones que esperen entrar a Europa.
- 6.22 Avaluar l'impacte social i ambiental de les empreses espanyoles, i sancionar els casos de vulneracions de drets humans i de destrucció del territori i medi ambient, doncs són les causes motor dels desplaçaments forçats.
- 6.23 Revisar i avaluar els contractes que tingui amb empreses i entitats bancàries que vulnerin els drets humans, així com amb aquelles que inverteixen en armament, i substituir-los per contractacions que respectin els drets de les persones i amb uns barems mínims d'impacte ambiental.
- 6.24 Revisar els acords institucionals de l'Estat amb països que vulneren els drets humans, reformulant els acords amb la finalitat única d'iniciar processos de justícia i pau.
- 6.25 Millorar la transparència i el control del comerç d'armes i respectar escrupolosament la legislació estatal (Llei espanyola de comerç d'armes), comunitària (Directiva Comunitària sobre Comerç d'Armes) i mundial (Tractat sobre el Comerç d'Armes), que expliciten la prohibició de vendre armes en aquells contextos que puguin ser usades per a crims de guerra, crims contra la humanitat i violacions de drets humans.

7. COMBAT ALS DISCURSOS I A LES PRÀCTIQUES XENÒFOBES

Europa pateix un retrocés en quant al respecte als drets humans. L'extrema dreta, en les seves diferents expressions, aprofita les conjuntures socioeconòmiques per estendre el discurs de l'odi i la discriminació. La normalització del discurs de l'odi ve acompanyada d'accions polítiques que representen una amenaça per les persones: agressions físiques, discriminacions per raó religiosa o ètnica, polítiques restrictives a la lliure circulació o l'asil, etc. Aquest factors representen un perill, fins i tot mortal, per a les persones, i que comença per les persones més vulnerables però acaba estenent-se a totes les persones divergents de l'hegemonia ideològica, com va demostrar el feixisme alemany, italià i espanyol.

Per tant, el compliment de les obligacions humanes vers la gent migrada i refugiada requereix una lluita contra els discursos i moviments xenòfobs.

Àmbit de l'administració local

- 7.1 Impedir la impunitat al feixisme i l'extrema dreta, condemnant les accions que promoguin l'odi i la discriminació.
- 7.2 Potenciar activitats educatives i de conscienciació pel que fa a les lluites pels drets humans, la pau i la justícia.
- 7.3 Declarar-se municipi lliure de feixisme, xenofòbia, LGTBIfòbia i qualsevol altre tipus de discriminació, i prioritzar les polítiques socials, crear un registre de tots els municipis que hagin aprovat declaracions en aquest sentit, i prohibir explícitament els actes de promoció de l'odi en l'àmbit del municipi.
- 7.4 Incorporar plans de formació en matèria de no discriminació pels cossos de seguretat d'àmbit local per tal d'acabar amb les identificacions per perfil ètnic, així com incorporar la prohibició explícita d'aquestes en els protocols d'actuació policial.

Àmbit autonòmic

- 7.5 Recuperar la Memòria Històrica de la Guerra i l'Exili, i vincular-la a les situacions actuals de discriminació i de solidaritat.
- 7.6 No avalar ni legitimar discursos de discriminació per raó d'origen, i davant de premisses i polítiques construïdes a partir de motors racistes com "Primer els de casa", defensar el principi de solidaritat de "Primer les persones, sense discriminacions".
- 7.7 Incloure en els currículums educatius l'educació per la justícia i la pau de manera obligatòria.
- 7.8 Revisar els plans d'acollida escolar i els protocols escolars relacionats amb la

diversitat cultural, per fer-los lliures de prejudicis i xenofòbia.

- 7.9 Incorporar plans de formació en matèria de no discriminació pels mossos d'esquadra per tal d'acabar amb les identifications per perfil ètnic, així com incorporar la prohibició explícita d'aquestes en els protocols d'actuació policial.